THE COOL INVESTIGATORS TEAM

מצוות החוקרים המגניבים.

אוגוסט 2025

תחקיר חדש:

מנהלת "תקומה" - שוד טבח ה-7.10!

תחקיר פשוט ונורא.

א. רקע לתחקיר (הנורא):

מנהלת "תקומה" הוקמה בהחלטת הממשלה ימים ספורים לאחר הטבח הנוראי ב- 7 באוקטובר 2023, כגוף מתכלל לשיקום ופיתוח יישובי עוטף עזה שנפגעו במלחמה.

כמנהלת חירום, ניתנו לה סמכויות רחבות ותקציב ייעודי של מיליארדי שקלים כדי להזניק מיידית פרויקטים לשיקום התשתיות, הדיור והקהילות.

ת'אמת. אחלה רעיון, יופי של פרויקט, מטרה חשובה מגיע לנו כעם שכולנו נשים יד ונזניק בענק את החורבן והטבח שעשו בנו ונעיף לשמים את עוטף עזה שנפגעו בטבח הנוראי הזה.

אז לאחר שעברה בערך שנה וחצי ותכלס תכף שנתיים, יצאנו צוות החוקרים המגניבים (מי שמכיר מכיר, ומי שלא – הגיע הזמן) לשטח. במטרה לתעד את השיקום וההזנקה ולהביא תחקיר מהסרטים.

הגענו עם ציפיות. זה מגיע לכל מי ששם (וכן כן, יש לנו ניגוד עניינים גם כי זה העם שלנו וגם כי זה בעוטף). מגיע את זה לעוטף. מגיע את זה לעם. מגיע את זה לרשעים שטבחו בנו.

אז בדקנו את התקציב, ניצולת התקציב וכו' וכו' (הניצולת, חצי כוח). להסתכל מה עושים. מה היה. מה נהיה.

הכיף נגמר מאוד מהר. הבנו (וסליחה עם הקורא) ש'נפלנו על חרדל' – ויש פה חתיכת תחקיר-סיפור נורא.

וזו אימרה אחידה של כל צוות החוקרים המגניבים, שזה תחקיר שמגלה דברים פשוט נוראים.

תחקיר, שחושף כי על גבי הטבח והרשע של ה-7.10, על גבי העוטף והעם שלנו – גם על זה, עושים סיבוב.

נעצרנו מהר. והחלטנו לכנס את צוות החוקרים המגניבים ביותר, לחקור כל אבן, ולספר את הסיפור.

אז עם ישראל, צוות החוקרים המגניבים, מבקש מראש סליחה על הבאסה – והגיע הזמן לעבוד. לאחר שחקרנו, לספר לכם את התוצאה. יאללה, יוצאים לדרך:

ב. פטורים ממכרזים: אותם ספקים, אותן עילות

אחד המאפיינים הבולטים בהתנהלות מנהלת תקומה הוא היקף ההתקשרויות שנעשו בפטור ממכרז. מנימוקי דחיפות ו"נסיבות מיוחדות" – זה טבעי, המלחמה לא התקשרה. אז בבליץ אושרו למנהלת הקלות משמעותיות בחוק חובת המכרזים. ובעיברית – התקבלו פטורים ממכרז. אין לזה זמן.

ככה שבמהלך השנה הראשונה חולקו חווים בסכומי עתק לספקים נבחרים, כמובן ללא מכרז תחרותי.

כל זה ברור – אין בכלל שאלה. עד פה הכל בסדר, כמעט.

אז התחלנו לשאול מי הם הספקים העיקריים? לא נביא את הכל, אבל נציג כמה:

ארנסט אנד יאנג (EY)

מי שלא מכיר, זו פירמת הייעוץ וראיית החשבון הבינלאומית. קיבלה בקיץ 2024 חוזה ייעוץ ישיר ממנהלת תקומה, ללא מכרז, לתקופה של שנה (אוגוסט 2024 – אוגוסט 2025).

ההתקשרות הוצדקה רשמית כ"נסיבות מיוחדות" המחייבות מומחיות דחופה, ואושרה תחת תקנה 3(28) לחוק המכרזים. למרות שמדובר כבר בעשרה חודשים לאחר מצב החירום הראשוני, המנהלת התקשרה עם **EY** באופן בלעדי. סכום החוזה שנחשף עמד על כ-257 אלף ש"ח – סכום צנוע יחסית למשימות ייעוץ רחבות, מה שמעורר שאלות על היקף העבודה או שלבים נוספים בהתקשרות.

*חוקרים מתחילים שלי, זה דגל אדום למחשבה: ההתקשרות בפטור ממכרז מתחילה באוגוסט 2024, כמעט שנה אחרי. למה ככה? טוב, המשכנו.

משרד עורכי דין שרקון, בן-עמי, אשר ושות'

מי? גם אנו לא הכרנו.

מתברר שזה משרד שעוסק ברשויות מקומיות וכל מיני עניינים כאלה, והוא ליווה את המנהלת בייעוץ משפטי ופרויקטים. ההתקשרות הייתה בפטור ממכרז.

מה שסיפרו לנו שההתקשרות עניינה:

בסיוע בפתרון חסמים רגולטוריים ובניהול חוזים.

מודים לא כ"כ הבנו בשלב ההוא, אבל ממש ניסינו.

***חוקרים מתקדמים - זה דגל אדום.**

ואז, הבנו שאנו מדברים על סכום מצטבר של כ-2.96 מיליון ש"ח.

***חוקרים מתחילים, זה לגמרי עוד דגל אדום.**

אז התחלנו קצת להתעניין, ומהר מאוד עלו כל מיני תהיות. למשל, כי לאותו שרקון יש קשרים פוליטיים. יפה, ומה זה אומר? אז בדקנו.

ומה, גדעון סער שאותו אתם מכירים, הוא אחוק של שרקון. חבר קרוב. למדו ביחד משפטים. התמחו בפרקליטות. וביחד היו שותפים במשרד עורכי דין שלהם – שותפים. וגם שמעתי שהם עדיין מדי פעם בועטים בכדורגל בצוותא. נשמע ממש כיף, אבל למה עלינו?

המשכנו לבדוק. לא הצלחנו למצוא תשובה רצינית, למה דווקא את משרד שרקון לפרויקט הזה. גם עילת הפטור ומסגרת התשלום והתקציב לשרקון לא פורסמה כנראה בזמן אמת – שאז ניתן לבדוק בזמן אמת את מה שקורה פה.

הכל בסדר, צריכים ייעוץ משפטי – זה לא הדיון. אנו הצוות המגניב בעולם, לא הצלחנו להבין למה צריך את האחוק של גדעון סהר, שמקושר לזאב אלקין, ולא לפרסם את הסיבות, הכסף – כלום. ועוד כל מיני דברים שתכף נגיע אליהם.

***חוקרים שלי, זה כבר דגל אדום מונף, אז בדקנו עוד קצת.**

מה מסתבר, שמי שמייעץ למנהלת אולי גם במכרזים או בלא מכרזים – המשרד שלו גם ייצג בעבר את פירמת EY עצמה בעניין אחר. ואז באוגוסט 2024 משום מה, הם בפרויקט וללא מכרז.

למה ללא מכרז, תשאלו את מי שייעץ אולי?

האם זו הכוונה – ייעוץ, בסיוע בפתרון חסמים רגולטוריים ובניהול חוזים?

הבנו את המסר, והמשכנו עם חוש הריח.

גיתם (GITAM) –

חברת פרסום, אסטרטגיה ותקשורת. המנהלת שכרה את שירותי גיתם בנושאי ייעוץ אסטרטגי וניהול משברים, בהליך פטור ממכרז שפורסם באוגוסט 2024.

זוכרים – אוגוסט 2024, כבר אפשר לעשות מכרז.

החוזה עם גיתם היה לתקופה קצרה יחסית (יולי–אוקטובר 2024) ובהיקף של 175 אלף ש"ח. קצת מוזר.

נימוק הפטור שנרשם: תקנה 3(4)(ב)(3) – "שמירה על אחידות" והבטחת יעילות עקב היכרות מוקדמת.

בעיברית צחה – חבל להחליף סוסים באמצע המרוץ, ועדיף להמשיך עם מי שכבר סייע בתקשורת המשברית.

אבל – רגע, חלפה שנה. למה לא מכרז?

מי ייעץ, שרקון? זה הפתרון לחסמים רגולטוריים? לא הצלחנו לגלות, חבל. אה, אבל זה גם ניהול חוזים, לא?

TASC Consulting–

חברת ייעוץ אסטרטגי ישראלית. לקראת סוף 2024, הודיעה מנהלת תקומה על כוונתה לעבוד עם **TASC** על גיבוש תוכנית העבודה לשנת 2025. גם כאן - ללא מכרז פומבי.

מוזר, אז ניסינו להבין למה. ככל הידוע, תחת סעיף דחיפות.

גירדנו בראש, ההחלטה התקבלה בחודש נובמבר 2024, כלומר למעלה משנה אחרי האסון, בתקופה שבה ניתן היה לצפות לעריכת הליך תחרותי סדור לבחירת יועצים לתוכנית ארוכת טווח.

במילים אחרות – עולה חשש לניצול ארכה "זמנית" כפתרון קבע.

האם גם כאן מדובר ב'סיוע בהסרת חסמים רגולטוריים' ובניהול חוזים? התשובות אולי במשרד שרקון.

עמותת מעוז –

ארגון מנהיגות חברתית שבסיסו ברשת ענפה של בוגרי תוכניות במגזר הציבורי.

המנהלת כרתה עם "מעוז" שותפות לפיתוח "מיזם שותפויות בינמגזריות" עבור חבל תקומה, בהתקשרות ישירה במעמד "מיזם משותף" לפי תקנה 3(30)

בחוזה קצר טווח (15 ביולי – 1 באוגוסט 2024) ובהיקף כספי גבוה מטורף: כ-2.4 מיליון ש"ח - הופקדה מעוז על ייזום שיתופי פעולה בין מגזריים לטובת השיקום. המעמד המיוחד איפשר להתקשר עם העמותה ללא מכרז, בטענה שהמיזם מצריך את מומחיות הרשת הייחודית שלה.

אז נעשה סדר: ההתקשרות לזמן קצר דמיוני. ההתקשרות שנה אחרי מצב החירום. אין שום דחיפות. ההתקשרות בסכום דמיוני, בטח לזמן הייעוץ. והשירותים – תקשיבו שוב, ייזום שתפ בין מגזריים לטובת שיקום.

כמובן ללא מכרז. איך לא.

ומי הסיר את החסם הרגולטורי בדמות פטור ממכרז? ומי ניהל את החוזה?

ג. ניגודי עניינים וקשרים פוליטיים: חשש להטיה במכרזי הצללים

<u>בואו רגע נבצע סיכום ביניים של התחקיר שלנו ותוצאתו העצובה - הכסף שלנו לטובת העוטף בטבח של 7/10:</u>

ההתקשרות הבסיסית התקיימה עם שרקון אחוקי של גדעון סהר כפרה עליו. ללא מכרז, ובכסף יפה, וללא יותר מידי גילוי בזמן אמת – לצורך ייעוץ וסיוע בהסרת חסמים רגולטוריים וניהול חוזים.

מפה, חוזים נחתמו לאחר הרבה זמן ללא כל הצדקה תוך הסרת 'חסמים' רגולטוריים - פטור ממכרז.

אין זמן חירום. אין כלום.

כנראה זמן שנדרש כדי למצוא איך להתחמק ממכרז.

בואו נגיד את האמת - המקרה הבולט ביותר הוא כאמור משרד עו"ד שרקון: מצד אחד יועץ משפטי ומלווה פרויקטים למנהלת (בתשלום נכבד של כ-3 מיליון ש"ח), ומצד שני בעל קשרים עסקיים ופוליטיים ענפים. שרקון אחוק ומקורב לח"כ והשר היום גדעון סער, ומייצג חברות ממשלתיות ופרטיות גדולות.

ואי אפשר להתעלם ממטרת ההתקשרות עם שרקון - ניהול חוזים והסרת החסמים הרגולטורים.

מבין הספקים שנבחרו במסגרת ההתקשרויות שציינו, נזכיר במיוחד את עמותת מעוז. ארגון זה, שפועל כגוף ללא מטרות רווח, מקושר לרבים מבכירי המגזר הציבורי – בין בוגריו נמצאים מנהלים ברשויות מקומיות, במשרדי ממשלה ואף בצוות מנהלת תקומה עצמה. ואכן, אחת מראשי הצוותים במנהלת "תקומה" (צוות אדם וקהילה) היא בוגרת רשת מעוז, ששימשה בעבר מנכ"לית חברה עירונית. קשה להתעלם מהעובדה ש"גוף הבית" של אותה עובדת נבחר כשותף ללא מכרז, בשווי מיליוני שקלים. בואו נפרגן להם ונתנסח בעדינות – גם למראית העין זה סופר בעייתי, לא עובר בגרון.

גם ההתקשרות עם **EY**, ברגע העובדה שמשרד שרקון ייצג לכל הפחות בעבר, ויש לו קשרים מקצועיים עם חברת **EY** – מעוררת אי נוחות.

דוגמאות אלה מעלות את החשש שמנהלת "תקומה" פועלת עם "קליקה" מצומצמת של יועצים וקבלנים, שחלקם בעלי זיקות אישיות לפעילותה.

ד. תחושת דחיפות שהפכה לשגרה: פטור כמנהג קבוע

בשבועות שלאחר מתקפת אוקטובר, הכל עבד מהר. מצב חירום. טוב שכך.

אבל מה - ממצאי התחקיר מציגים תמונה קשה: הזמני הפך לקבוע, וגם זמן רב לאחר שהתפזר הערפל הקרבי, מנהלת תקומה מוסיפה לפעול במתכונת "כיבוי שריפות". התקשרויות חדשות ממשיכות להיחתם בפטור, לעיתים תוך הסתמכות על סעיפי חירום למרות שכבר אין דחיפות של שעות או ימים אלא תוכניות ארוכות טווח של חודשים ושנים.

נכון לכתיבת שורות אלו, מנהלת תקומה עדיין פועלת תחת מטריית תקנות שעה מקלות. הממשלה אף דנה בהרחבת הפטורים וההקלות למנהלת, כולל אפשרות להתקשר ישירות עם ספקים שכבר זכו במכרזי משרדים אחרים, ללא מכרז חדש.

בקיצור – אנו למדים על נורמליזציה של מצב חירום – מצב שבו נהלי החירום נהפכים לשגרה ארגונית.

ה. שקיפות ופרסום יזום: הציבור בחושך, המידע בדיעבד

עם השקתה הצהירה מנהלת תקומה על מחויבות ל"עבודה בתיאום ובהסכמה... ביד רחבה ובלב פתוח" לטובת קהילות העוטף . הלב אולי פתוח אבל המידע לא, וזה שפורסם דלף לציבור רק בדיעבד.

חקרנו עוד, וגילנו שבתחילת נובמבר 2023, ממש עם הקמת המנהלת, פנו גופי חברה אזרחית אל ראש המנהלת בדרישה לפרסם בציבור את המידע בדבר התקציבים וההתקשרויות של פרויקט תקומה. עמותת הצלחה והתנועה לחופש המידע שלחו מכתב דחוף למשה אדרי, ראש מנהלת תקומה, ודרשו "לתעד את פעולות המנהלת ולנהוג בשקיפות מהשקל הראשון, כולל התקשרויות ורכישות מספקים שונים".

הקריאה הייתה לפרסם באופן יזום את כל ההוצאות והחוזים ולא להמתין לבקשות מידע.

בנוסף דרשו העמותות דיווח שוטף לציבור ולכנסת על פעילות המנהלת – בדיוק כדי למנוע מצב של הסתרה או השתהות במידע.

אבל מה – תנחשו? למרות הבקשה המוקדמת, לקח זמן רב עד שהמנהלת החלה לספק מידע מסוים: רק חודשים לאחר מכן הועלו לאתר נתונים חלקיים, ורק בדצמבר 2024 הוגש לראשונה לכנסת דו"ח מסכם

שנתי. במהלך רוב התקופה הקריטית, למעשה, הציבור והנבחרים הושארו בחושך לגבי אופן חלוקת כספי השיקום.

כך למשל רשימת ההתקשרויות (כגון חוזה EY באוגוסט 2024) פורסמה כפרטי נתונים טכניים בלבד – תאריך, סכום, ספק – ללא הודעה פומבית ברורה. בטח שלא פורסמו מראש שמות הספקים המיועדים להתקשרות, פרט למקרים שחוק חובת המכרזים חייב זאת (כמו במקרה מעוז, בו פורסמה "כוונה להתקשרות עם ספק יחיד" באתר מנהל הרכש כדי לאפשר השגות). שגם פרסום טכני זה לא בהכרח הגיע לידיעת הציבור הרחב או נבחרי הציבור בזמן אמת.

גם כיום, במבט לאחור, לנו הצוות המגניב בעולם – ואתם מכירים, אנו תותחים אחד אחד: קשה לקבל תמונה מלאה של כל ההתקשרויות רק באופן חלקי ומאוחר, ובוודאי לא ברמת הפירוט ובזמן אמת כמצופה מגוף ציבורי עם תקציב עתק.

עדיין עולות שאלות רבות. גם לגבי ההתקשרויות שתארנו, אך גם למשל - האם למשל היו עוד פטורים שאינם ידועים? האם כל הוצאה דווחה? ניהול הפרויקט ללא פרסום של מידע מספק שוחק את האמון הציבורי. במקום לפרסם בגלוי את הנימוקים להעסקת כל יועץ ויועץ, מנהלת תקומה הסתפקה ב"מינימום החוקי" של דיווח – ולעיתים אף פחות מזה. התוצאה היא פערי מידע ועיכוב בבקרה: רק בעקבות דוחות מבקר המדינה וחשיפות עיתונאיות התגלו כשלים, מה שאיפשר למנהלת לדחות ביקורת בטענה ש"עד כה הכל התנהל בהתאם לצורך החריג".

זה מצב נורא – ובעיקר, שאנו מדברים על כסף שלנו בשביל העוטף בשביל הטבח הנוראי ב-7.10.

סליחה – אנו לא באמון הציבור, אנו בנפשות הציבור.

1. סיכום:

בוא נפשט לכל החוקרים שבכם:

התמונה הרחבה מעלה חשש כבד שמדובר בניצול ציני ולא חוקי של הקלות לצרכי חירום: הסתמכות על "מקורבים" וגורמים בעלי דלת פתוחה במסדרונות השלטון, במקום פנייה שוויונית לשוק הרחב. שאשכרה יעבדו.

מעבר לפגיעה בתחרות וביעילות הכלכלית, לשגרה שנוצרה יש מחיר מוסרי ומשפטי. בטח בנושא הטבח של ה-7.10 – שחושף את האמת האכזרית כ"כ.

ומהצוות החוקרים המגניבים, כי זה הכי אישי:

זה מרסק את אמון הציבור. מרסק את הלב.

THE COOL INVESTIGATORS TEAM

בושה. פשוט הגזמתם.

ומה מכאן?

המנהלת צריכה דחוף למלא את ייעודה האמיתי – שיקום וחיזוק יישובי עוטף עזה – ולנקות את הכתם העצום שדבק בה.

צריך לנקות אותה ואת כל הסובב בה, להחזיר את הכספים, ולהכין תוכנית לעוטף – ולצאת לדרך חדשה ונקייה, חוקית ומכרזית. ללא חברים, ללא פטורים, וללא מראית עין או אחוקים.

וגם: יש להחזיר את הפיקוח הציבורי, זה הכסף שלנו הציבור זוכרים? – באמצעות דיווח קבוע לכנסת, שיתוף הרשויות המקומיות בהחלטות, ושקיפות מול גופי הביקורת. ולא פחות חשוב – לציית לכללי המינהל התקין ולבסס מנגנוני ביקורת פנימית לניגודי עניינים, ולחזור לקיים מכרזים תחרותיים. גם בשעת משבר לאומי, ואולי דווקא בה, שמירה על עקרונות שלטון החוק וההוגנות אינה מותרות אלא הכרח.

לסיום – אנו צוות החוקרים המגניבים, יוצאים לכולכם עם קריאה מהנשמה, מהלב, לכל הציבור, לכל הממשלה, לכל מי שנקי בתקומה אם יש כזה – תעצרו את הדבר הזה, תנהגו במחויבות לערכים, תנהגו במחויבות לתושבי העוטף, לעם ישראל. ותנקו הכל, ותנהגו באופן גלוי, באחריות ובטוהר מידות. זה המפתח היחידי שיפתח את הדלת החשובה בעולם - החזרת אמון הציבור.

על חורבות המשבר והחשש לבזיזה, צריכה לקום לא רק תקומת הבתים והעוטף, אלא גם תקומה של אמון ותקומה לעם.

עם ישראל חי.